

Канюк Олександр Васильович

студент гр. ФМСзмсв-21, ННІНОТ, ЗУНУ, м. Тернопіль

Науковий керівник: д.е.н., доцент Маршалок Т. Я.

БАР'ЄРИ НА ШЛЯХУ ДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та набуття чинності економічної частини цієї угоди про зону вільної торгівлі призвели до активізації якісної роботи з трансформації української інфраструктури у 2014-2018 роках відповідно до чинних принципів, звичаїв та загальних правил Європейського Союзу (ЄС). Сьогодні, коли Україна вже набула статусу кандидата ЄС, виникає необхідність розгляду подальшої остаточної імплементації міжнародних стандартів лібералізації зовнішньої торгівлі в Україні.

Питання лібералізації зовнішньої торгівлі стало предметом уваги значної кількості вітчизняних та зарубіжних вчених, серед них і В. Стrojчук, теоретичні доробки якого полягли в основу цієї роботи. Джерелами дослідження також послуговували дані Державної служби статистики України і нормативно-правові акти Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

Ще після вступу України до Світової організації торгівлі об'єктивно розпочався процес гармонізації, адаптації та впровадження міжнародних та європейських стандартів у вітчизняну практику. Однак цей процес відбувався повільно і безсистемно. Передові особи держави до повномасштабного вторгнення продовжували підтримувати тісні зв'язки з Росією, особливо в енергетичному секторі. Росія дотримувалася системи стандартизації ГОСТ і намагалася нав'язати її своїм торговим партнерам в рамках міжнародного співробітництва. Це уповільнювало процес приєднання України до міжнародних стандартів лібералізації зовнішньої торгівлі в Україні. Проте зараз, повністю відмовившись від будь-якої співпраці з Росією, виникає необхідність виявлення усіх бар'єрів у сфері імплементації міжнародних стандартів лібералізації зовнішньої торгівлі в Україні задля їх подальшого усунення.

Під лібералізацію зовнішньої торгівлі ми розуміємо розширення економічної свободи та зняття обмежень у міжнародній торгівлі для національних суб'єктів господарювання, а також полегшення доступу іноземних суб'єктів до внутрішнього ринку. Лібералізація зовнішньої торгівлі передбачає полегшення умов зовнішньої торгівлі, що виражається у зниженні тарифів, обмеженнях використання іноземної валюти [3, с. 80].

З 2014 року в структурі та характері міжнародної торгівлі України відбулися значні зміни. З цього моменту почалася трансформація інституційних засад, особливо після підписання асоціації з Європейським Союзом. До завдань України входила імплементація міжнародних стандартів світової торгівлі. На нашу думку, існує залежність від збільшення кількості затверджених та

гармонізованих нормативних документів з міжнародними та європейськими стандартами та збільшенням експорту (рис. 1).

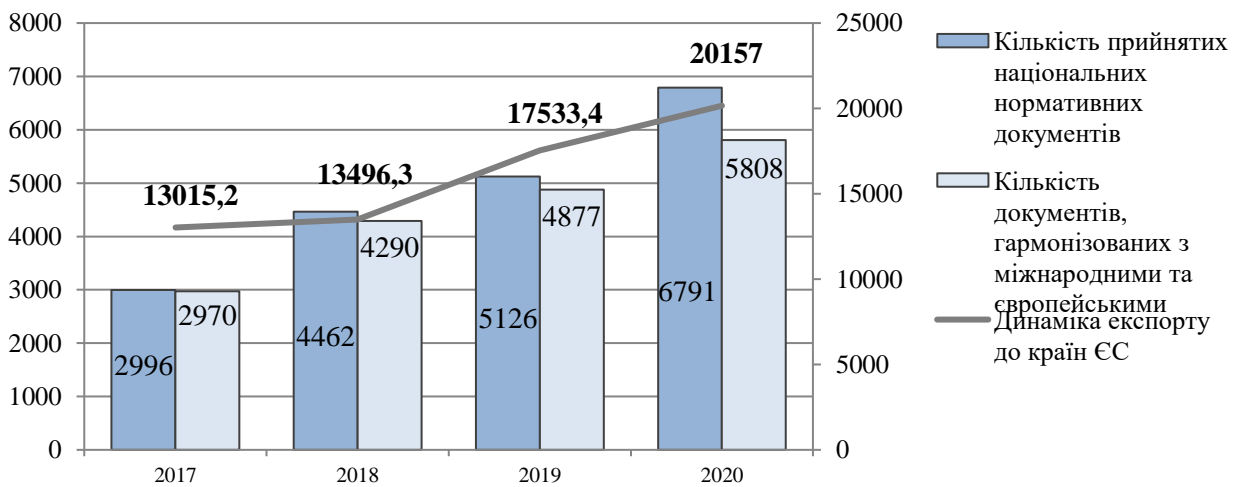

Рис. 1. Кількість прийнятих і гармонізованих нормативних документів України, а також динаміка експорту продукції до країн ЄС у 2017-2020 рр. [1; 2]

Одним із бар'єрів імплементації міжнародних стандартів в Україні є чинні радянські стандарти (ГОСТ), які часто не відповідають європейським, оскільки останні націлені на вищу якість і вимагають більше зусиль і ресурсів, ніж старі існуючі стандарти.

Ще однією перешкодою є технічні бар'єри між Україною та розвиненими країнами та дефіцит кваліфікованих кадрів у галузі стандартизації. Важливо звернути увагу, що подолання цього бар'єру вже розпочалося. Так, у рамках Східного партнерства, Україна отримала від ЄС значну технічну та фінансову підтримку, а навчальний заклад «Інститут підготовки фахівців» взявся за підготовку фахівців зі стандартизації з метою підвищення рівня їх компетенції.

Додатковим бар'єром також є недостатня підтримка від держави для малих та середніх підприємств, що мають експортний потенціал. У разі отримання державної підтримки для модернізації виробництва, такі підприємства матимуть змогу підвищити якість продукції задля задоволення потреб іноземних споживачів. Така раціональна реалізація та оптимізація дасть змогу створити сприятливі умови для збільшення експорту, зменшення залежності від імпорту та прискорення процесу євроінтеграції України.

Таким чином, усунення виявлених бар'єрів на шляху до імплементації нашою країною міжнародних та європейських стандартів митних аспектів зовнішньої торгівлі сприятиме інтеграції України у світову економіку, задоволенню вимог сучасної ринкової економіки, гарантії безпеки продукції, що надходить на ринок, а також реалізації ефективного регулювання та покращення бізнес-середовища.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Переліки національних стандартів під технічні регламенти. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&isSpecial=True&pageNumber=3&tag=PerelikiNatsionalnikhStandartivPidTekhnichniReglamenti>
3. Сторожчук В. М. Лібералізація митно-тарифного регулювання як системний об'єкт дослідження. *БізнесІнформ*. 2017. Вип. 3. С. 78-83